SZEGEDI
Egyetem
A SZEGEDI FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK LAPJA

XIV. évfolyam 11. szám
1976. szeptember 23.

Gyakorlóiskola avatás
(3. oldal.)

Artium előzetes
(4. oldal.)

Gólyafogadások
(5. oldal.)

Ünnepélyes tanévnyitó közgyűlések

Szegedi Orvostudományi Egyetem

Intézményeink közül elsőként a Szegedi Orvostudományi Egyetemen került sor az 1976/77-es tanév megnyitására. A tanévnyitó ünnepi tanácsülést szeptember 10-én délben rendezték meg az aulában. *Dr. Petri Gábor* rektor köszöntötte a megjelenteket — közöttük *dr. Forgách Ivánt*, az Egészségügyi Minisztérium főosztályvezető-helyettesét, *dr. Koncz János*t, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának titkárát, *Deák Bélát*, a városi pártbizottság titkárát, *dr. Perjési László*t, a megyei tanács elnökét, *Prágai Tibort*, a városi tanács elnökhelyettesét, *dr. Antalffy György*öt, a JATE rektorát, *dr. Moholi Károly*t, a tanárképző főiskola főigazgatóját — az egyetem oktatóit, hallgatóit és dolgozóit.

Dr. Petri Gábor rektor mondott tanévnyitó beszédet

Ünnepi beszédének bevezetőjében a SZOTE rektora nevelési kérdéseket fejtegetett, hangsúlyozva többek között, hogy „Mint központi kérdésre, ez alkalommal *a felelősségérzésre* szeretnék utalni, amely nem csupán erkölcsi kategória, vagy pusztán elvi kívánalom a mi esetünkben, hanem elemi feltétele, „conditio sine qua non"-ja a szocialista társadalom fejlődésének. A társadalomban élő egyén szabadsága pozitív előjelű, nem negatív: a munka szabadságát jelenti, nem a munkátlanságát, a gondosságát, nem a felületességét, a valóságát és nem a látszatát. Ennek a felelősségtudatnak a határát önmagunkon túl szomszédunkra is ki kell terjesztenünk, hogy az egymás mellett dolgozó emberek figyelme és felelősségérzése úgy fedje egymást, mint egyik cserép a másikat a háztetőn... Neveléssel, jó szóval, példával, de ha kell, kíméletlen eréllyel kell tudomásul vétetnünk, hogy abban a társadalmi rendben, amelyet építünk — mert ezt tartjuk az igazságosabbnak és emberségesebbnek —, az egyéni jólét egyetlen lehetséges és megengedhető forrása a közös jólét és a köz javára végzett munka.

A jövőnek, a fiatalságnak egyedülálló, nagy adottsága nem a biztosan kiszámítható jövő, hanem a csillogó remény, maga a lehetőség, mint olyan, a megvalósításban való bizalom és a fiatalság önerejébe vetett hite. A nevelő, aki ezt az optimizmust alátámasztja a maga ismereteinek közvetítésével, és a nevelő, aki fenn tudja tartani jó szóval és magatartásának példájával, voltaképpen betölti feladatát. Teljesen fölösleges — és szerencsére hiábavaló — arra törekednie, hogy húszéves bölcseket neveljen és megfossza a fiatalságot a kockázat vállalásától, a tévedés jogától és a saját csalódásain való okulástól. Az ifjúság örök privilégiuma a veszélyérzet nélküli kockázatvállalás és a nehézhez, vagy akár a lehetetlennek tűnőhöz való vonzódás. A nevelőnek az a dolga, hogy az ifjúság erőit lehetőleg a jó irányba terelje és fékező erőként ne a saját csalódásaival, hanem a lelkiismeret és a felelősségérzet élesztésével egészítse ki. Ez a kevés szinte a minden, amire vállalkozhat.

A felelősségérzet a közösség iránt és az ebből fakadó egyéni kötelezettségek iránt a társadalom egészének és a benne élő egyedeknek legfőbb közös érdeke. Csak ezek mozdíthatják elő olyan közszellem kialakulását, amely idejében észreveszi és határozottan elutasítja a közérdeket sértő önzést, a felelőtlen közömbösséget, a kisajátítási próbálkozásokat, a joggal, a monopolhelyzettel való visszaélést, fenntartja az igaz ügybe vetett hit erejét, értékeli az igazságért és méltányosságért való bátor kiállást, segíti a gyengébbet, biztosítja a lelkiismereti szabadságot, a másik ember iránti tapintatot és együttérzést. A szocialista társadalom nem önmagáért, hanem az emberért van és ennélfogva erkölcse is arra kell, hogy irányuljon, hogy az együttélés formáit és az emberek magatartását emberségessé tegye. Abban az élethivatásban, amelyben a mi dolgunk tanítani és nevelni a ránk bízott fiatalságot, ez a szemlélet a világ legtermészetesebb dolga. E tekintetben, ha valaki, mi igazán nem fogadhatunk el kivételeket. De hivatásunk kisugárzásánál fogva nemcsak a magunk szűkebb munkaterületén kell érvényre juttatnunk ezeket az elveket, hanem hivatásunk gyakorlása közben, nap mint nap jó szóval és jó pél-dával kell hirdetnünk és tanúsítanunk az önzetlen emberség és jóság gyógyító erejét — túl azon a mesterségbeli tudáson, amelyet tanítványainknak közvetítünk."

Ezt követően *dr. Petri Gábor* tanévnyitó beszédében ismertette a legutóbbi tanév főbb eseményeit. Szólt a legjelentősebb személyi változásokról, kinevezésekről, az egyetem oktatóinak, dolgozóinak és hallgatóinak hazai és nemzetközi elismeréseiről, kitüntetéseiről. Beszámolt az intézmény egyre szélesedő és tartalmasabbá váló nemzetközi kapcsolatairól. A baráti szerződések keretében a SZOTE-n látogatást tett 26 kutató mellett még számos neves külföldi szakember kereste fel tavaly az egyetemet. Oktatóink közül 33 volt a múlt tanévben külföldi tanulmányúton, 32-en külföldi tudományos kongresszusokon vettek részt. Az egészségügyi, kulturális és államközi egyezmények keretében 23 oktató volt tanulmányúton, 10-en pedig egyéb ösztöndíjas tanulmányutakon fejlesztették szakismereteiket.

Az elmúlt tanév legjelentősebb egyetemi eseményeinek összefoglalásakor a rektor kiemelte az egyetem önállóvá válása 25. évfordulójának megünneplését, az Alkotó Ifjúság pályázaton elért sikereket, a TDK-mozgalom örvendetes fejlődését és eredményeit, az egyetemi sportélet és sportlétesítmények, a kulturális, közművelődési tevékenység fejlődését. Bejelentette, hogy az egyetem 1782 hallgatója közül tavaly 307 kapott oklevelet. Idén összesen 336 hallgató (közöttük 27 külföldi) kezdi meg tanulmányait a SZOTE-n.

Hozzájuk, az elsőévesekhez szólt a rektor beszéde után az egyetemi KISZ-bizottság nevében *Lehoczky Pál*. Ezt követően pedig a hagyományokhoz híven jubileumi diplomák átadására került sor. Az egyetemen 65, 60 és 50 évvel ezelőtt végzett hallgatóknak adta át a karok tanácsainak javaslata és döntése alapján a jubileumi oklevelet dr. Petri Gábor rektor. *Vas oklevelet* kapott *dr. Kováts Ferenc* nyugalmazott egyetemi tanár, *gyémánt diplomát Winter Elza Wéber Gyuláné* gyógyszerész. *Arany oklevelet* kaptak: *dr. Hajós Erzsébet, dr. Miklós István, dr. Kósa Sándor, dr. Papp Béla* és *dr. Reich Olga* orvosok, *Baumholzer Eleonóra özv. Schneider Miklósné, Botos Aladár, Csábrády János, Halász Klára, Halmos Mária Scsedrov Györgyné, dr. Huttkay Margit dr. Bod Árpádné, Jakab Árpád, Kovács Kálmán, Pethő Ernő, Timár Mátyás* és *Zsögön Árpád* gyógyszerészek. A jubilánsok nevében *dr. Kováts Ferenc* professzor mondott köszönetet.

A jubilánsok egy csoportja (Fotók: Ruszkai)

A tanévnyitó ünnepi közgyűlésen ezután kitüntetéseket, jutalmakat adott át az egyetem rektora. *Pálfy Gyulá*nak, a Gyógyszerészkari Könyvtár vezetőjének a kulturális minisztérium megbízásából átnyújtotta a *Szocialista Kultúráért* kitüntető jelvényt. Az Egyetemi Tanács kimagasló nevelőmunkája elismeréseként *a Szegedi Orvostudományi Egyetem Kiváló Nevelője* kitüntető címet adományozta *dr. Mécs Imre* tudományos munkatársnak és *dr. Nyirády László* adjunktusnak. A Tudományos Diákköri Tanács elnökeként végzett munkájáért a rektor az Egyetemi Tanács nevében elismerését fejezte ki *dr. Minker Emil* tanszékvezető egyetemi tanárnak és pénzjutalomban részesítette. Hasonló elismerésben és jutalomban részesült *dr. Obál Ferenc* tanszékvezető egyetemi tanár az Oktatástechnikai és Szakdidaktikai Bizottság elnöki teendőinek ellátásáért. Bejelentette a rektor, hogy az Egyetemi Tanács az idén nem adja ki a „Jó tanuló- jó sportoló" örökös vándordíjat. Kimagasló *sportteljesítményéért rektori elismerésben* részesítette *Hír Magdolna* V. éves hallgatót, búvárúszót és *Sipos Péter* VI. éves hallgatót, úszót. *Dékáni dicséret*et kapott *Gyimesi György* VI. éves, *Kassai János* V. éves és *Török Julianna* IV. éves hallgató. Ismertette ezután, hogy az egészségügyi miniszter engedélye alapján kik kapnak idén Népköztársasági Tanulmányi Ösztöndíjat.

Befejezésül *dr. Petri Gábor* felhívta a figyelmet a következő tanévben az egyetem előtt álló legfontosabb feladatokra, azok megoldásához eredményes munkát kívánt mindenkinek, s berekesztette a tanévnyitót.

Juhász Gyula Tanárképző Főiskola

1976/77-es tanévét a szeptember 11-én délelőtt a Szabadság Filmszínházban nyitotta meg a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola. A tanévnyitó ünnepségen *dr. Nagy Antal* főigazgató-helyettes köszöntötte a főiskola oktatóit, hallgatóit, a megjelent vendégeket — akik között ott volt *dr. Tamasi Mihály* a megyei és *Szántó Tivadar*, a városi pártbizottság osztályvezetője, *Szabó G. László*, a megyei tanács elnökhelyettese, *Forgó Pál*, a városi tanács osztályvezetője, *Bódi György*, a megyei és *dr. Dékány Klára*, a városi KISZ-bizottság első titkára, *Ökrös János*, a Pedagógusok Szakszervezete megyei titkára, *dr. Antalffy György*, a JATE rektora és *dr. Cserháti István*, a SZOTE rektorhelyettese.

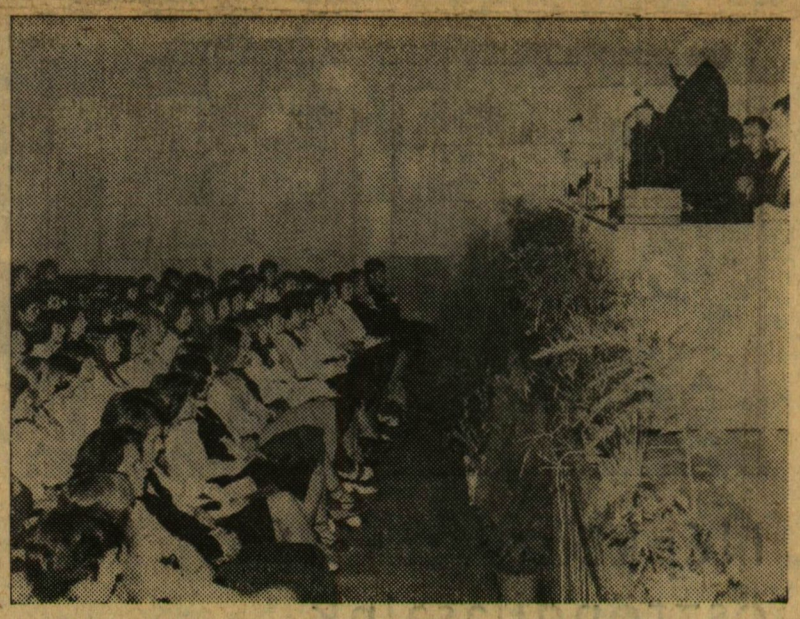

A főiskolások dr. Moholi Károly ünnepi beszédét hallgatták

Az ünnepi tanácsülésen *dr. Moholi Károly* főigazgató mondott tanévnyitó beszédet, amiben egyrészt értékelte az elmúlt hónapokban végzett munkát, másrészt ismertette a következő tanév legfontosabb feladatait. Számvetésében rövid tájékoztatást adott a felvételi vizsgákról, bejelentve, hogy a főiskola nappali tagozatára idén 1029-en jelentkeztek, s 403-an nyertek felvételt. (A felvettek 74 százaléka nő.) A levelező tagozatosakkal együtt összesen 715 elsőéves kezdi meg tanulmányait főiskolánkon.

— Ennek megfelelően — mint azt a főigazgató beszédében hangsúlyozta — fokozott figyelmet fordítunk a tanárképzés tartalmi és szervezeti korszerűsítésének folytatására. Növeljük a pedagógus hivatástudat erősítésére vonatkozó tevékenységünket, a marxista—leninista világnézetre való nevelést.

Biztosítjuk a tudománypolitikai irányelvek érvényesítését a főiskolai oktatók tudományos tevékenységében. A tudományos munka koncentrációjának fokozása mellett arra törekszünk, hogy az alkotómunka jobban szolgálja az oktatás és a képzés hatékonyságát. Ennek érdekében fokozott gondot fordítunk az oktatás és képzés, a tanári és hallgatói tudományos tevékenység egységére. Tovább bővítjük azt a tudományos kapcsolatot, amely testvérintézményeinkkel fennáll.

Főiskolai tevékenységünk folyamán arra törekszünk, hogy az elméleti munkában erősítsük az élettel, a szocialista építőmunkával való kapcsolatot. Tevékenységünk döntően arra irányul, hogy minél aktívabb közösségi életet élő, a szocialista világnézet és erkölcs befogadására fogékony hallgatókat neveljünk. Ennek érdekében tovább kívánjuk javítani a világnézeti oktatás és nevelés tartalmát, formáját.

Jelen tanévünkben különösen fontos feladatnak tartjuk a KISZ-munka színvonalának emelését. A KISZ IX. kongresszusán elhangzottakhoz csatlakozva el kell érnünk, hogy a leendő pedagógusok már a főiskolán úgy készüljenek fel a mozgalmi munkára, mint hivatásuk gyakorlásának nélkülözhetetlen részére. Ennek megfelelően tájékozottnak kell lenni

(Folytatás a 2. oldalon.)

Juhász Gyula Tanárképző Főiskola

(Folytatás az 1. oldalról.)

az ifjúsági szövetség mindenkori szerveiről, feladatairól, hogy a megoldásban ennek megfelelően az élen járhassanak. Ébresszünk a főiskolai hallgatókban széles körű társadalmi, politikai érdeklődést, igényt a tájékozottságra, a politikai műveltség növelésére: adjunk választ kérdéseikre, teremtsünk lehetőséget a politikai megbeszélésekre; gazdagítsuk ismereteiket; tudatos meggyőző munkával a politika magyarázásával formáljuk véleményüket, alakítsuk tetteiket, magatartásukat. A KISZ-tagok megítélésében nevelésében ugyanakkor kapjon nagyobb szerepet az egészséges életmód, a testnevelésben való rendszeres részvétel.

Mi, oktatók, törekedjünk arra, hogy hallgatóink körében erősödjenek a munka, a gondolkodás, a magatartás szocialista vonásai. Váljék általánossá a munka társadalmi fontosságának és értékének felismerése, mind nagyobb mértékben legyen természetes életszükséglet az egyén és a társadalom érdekében hivatásérzettel végzett tevékenység. Tudomásul kell vennünk, hogy a szocialista ember számára nincs kétféle magatartási norma. Ami a tanulásra, a munkára, a közéleti tevékenységre érvényes, az vonatkozik a magánéletre is. Mindenkor a szocialista erkölcs normái szerint kell élni. Tanáraikhoz, szüleikhez, barátaikhoz fűződő kapcsolatukat a tisztelet, a megbecsülés, a kölcsönösség, a segítőkészség hassa át. A KISZ-tagok állandó kezdeményező készségükkel, szorgalmukkal, tájékozottságukkal, szakértelmükkel és tudásuk szüntelen gyarapításával tűnjenek ki. Ítéljék el a lazaságot, a hanyagságot, a pazarlást, a hozzá nem értést.

Fokozott gondot kell fordítanunk arra, hogy a korszerű igényeknek megfelelő tanárokat képezzünk. A konkrét ismeretek mellett mindinkább növelnünk kell a tanárjelöltek szellemi mozgékonyságát. A képzés során arra kell törekedniük, hogy a szakműveltség mellett magasfokú általános műveltséget is szerezzenek. S arra is törekedniük kell, hogy tanulmányaik befejezésekor hivatásuk jellegét és értelmét, szűkebb hazájuk és az emberiség helyzetét világosan lássák és értsék. Az általános műveltség, a szakműveltség és a készségfejlesztés egyben a változó viszonyokhoz alkalmazkodó önnevelés eszközei is.

Tanáraink arra törekednek, hogy munkájuk során a szakismeret, a pedagógiai műveltség, a marxista—leninista világnézeti elkötelezettség, a szocialista emberi magatartás tükröződjék.

Az oktatás és nevelés egysége és eredményessége szempontjából alapvetően fontosnak tartjuk az előadások, szemináriumok és gyakorlatok rendszeres látogatását.

Ahhoz, hogy magasszintű eredményeket érhessünk el, feltétlenül támaszkodnunk kell a főiskolai hallgatók megértő támogatására, hivatástudatuk fokozódó növekedésére, kialakuló pedagógus egyéniségükre.

A fent említett feladatok, tervek megvalósításához jó munkát, következetes odaadást kívánt *dr. Moholi Károly*, majd az elsőévesek fogadalomtételére és főiskolai polgárrá fogadására került sor. Ez alkalomból *Szilágyi János*, a főiskolai KISZ-bizottság titkára köszöntötte őket, majd a főigazgató az intézmény néhány hajdani hallgatójának díszoklevelet adott át. *Vas oklevelet* kapott *Pogány Imréné, gyémánt oklevelet Dózsa Antónia, Kampis Sarolta, Komárnoky Gyula, Magyari Lajos, Nagy Domonkosné, Rázga Olga, Sterneggi Günther Ferencné, arany oklevelet Berényi Ervin, Cser Gáborné, Fekete Győzőné, Fuchs Mária, Kamarás Gábor, Papp Lászlóné, Riesz Janka, Tatár István* és *özv. Tegzes Lajosné.*

Ezek után *dr. Moholi Károly* ismertette a főiskolán bekövetkezett személyi változásokat, kinevezéseket, majd a hagyományokhoz híven rövid ünnepi műsorral fejeződött be a tanévnyitó.

Szilágyi János főiskolai KISZ-titkár köszöntötte az elsőéveseket

Népköztársasági ösztöndíjasaink

Az oktatási miniszter az 1976—77. tanévben a *József Attila Tudományegyetem* 30 hallgatóját részesíti Népköztársasági Tanulmányi Ösztöndíjban. *Az Állam- és Jogtudományi Karon Antal Péter* III. éves, *Bodnár László* IV. éves, *Csizmás József* IV. éves, *Kardos Mária* IV. éves, *Kiss Barnabás* III. éves, *Melles Judit* IV. éves és *Posta Ilona* IV. éves hallgatót;

a *Bölcsészettudományi Karon Dárdai Ágnes* V. éves, *Fischer Ferenc* V. éves, *Kurucz Katalin* V. éves, *Majsa József* IV. éves, *Nagy Judit* IV. éves, *Szajbéli Mihály* V. éves, *Székely Szabó Magdolna* IV. éves, *Szőnyi György* V. éves, *Zöldi Kovács Katalin* IV. éves hallgatót;

a *Természettudományi Karon Bara Tamás* IV. éves, *Beck György* IV. éves, *Boros Imre* IV. éves, *Czédli Gábor* V. éves, *Iglói Ferenc* V. éves, *Karikó Katalin* IV. éves, *Koncz Csaba* V. éves, *Krajcsi Péter* V. éves, *Nagy Ferenc* V. éves, *Pálinkás József* V. éves, *Pelczer István* V. éves, *Sirokmán Géza* V. éves, *Sümeghy Ferenc* V. éves, *Totik Vilmos* IV. éves hallgatót.

A *Szegedi Orvostudományi Egyetem* hallgatói közül az egészségügyi miniszter engedélye alapján ebben a tanévben a következő hallgatók kapnak Népköztársasági Tanulmányi Ösztöndíjat: *az Általános Orvostudományi Karon Abonyi János* IV. éves, *Ábrahám György* III. éves, *Bérczi Judit* IV. éves, *Csató Miklós* VI. éves, *Dux Ernő* VI. éves, *Dux László* V. éves, *Édes István* VI. éves, *Facskó Andrea* VI. éves, *Farkas Viktor* VI. éves, *Garamszegi Mária* V. éves, *Keller Emese* VI. éves, *Kicsi Jenő* VI. éves, *Iványi Béla* V. éves, *Ledniczky István* III. éves, *Lózsa Ágnes* VI. éves, *Szabó Gyula* IV. éves, *Székely Judit* V. éves, *Sziklai István* V. éves, *Zákány József* IV. éves hallgató,

a *Gyógyszerésztudományi Karon Kapás Margit* IV. éves hallgató.

A *Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán* az oktatási miniszter e tanévben a Népköztársasági Tanulmányi Ösztöndíjat *Fehér Mária, Fodor Ágnes, Gera Ágnes, Horváth Erzsébet, Illés Julianna Judit, Jungbauer Rozália, Kocsis Ágnes, Kürtösi Klára, Marjamucz László, Mezey László, Mihácsi János, Nemes András, Sugár Béla, Szalma Jolán* és *Telkes Margit* hallgatóknak adományozta.

József Attila Tudományegyetem

Tanévnyitó ünnepi közgyűlését szeptember 14-én délben tartotta az aulában a József Attila Tudományegyetem. A megjelenteket — közöttük *dr. Garamvölgyi Károly* oktatási miniszterhelyettest, *dr. Komócsin Mihályt* az MSZMP Csongrád megyei bizottságának első titkárát, *Török Józsefet*, az MSZMP Szeged városi bizottságának első titkárát, *dr. Török Imrét*, az MSZMP KB munkatársát, *dr. Perjési Lászlót*, a megyei, *Papp Gyulát*, a városi tanács elnökét,

Dr. Antalffy György rektor beszédét mondja

Bódi Györgyöt a megyei és *dr. Dékány Klárát* a városi KISZ-bizottság első titkárát, *dr. Ágoston Józsefet*, a Szakszervezetek megyei Tanácsa vezető titkárát, *Ökrös Jánost*, a Pedagógus Szakszervezet városi bizottságának titkárát, *dr. Petri Gábort*, a Szegedi Orvostudományi Egyetem rektorát és *dr. Moholi Károlyt*, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola főigazgatóját — az egyetem tanárait és diákjait *dr. Antalffy György* rektor üdvözölte. Mindenekelőtt köszönetet mondott azért a bizalomért, amelylyel az egyetem rektorává választották. Köszönetét fejezte ki *dr. Fodor Géza* professzornak korábbi működéséért, majd ismertette az egyetemen az elmúlt tanévben, illetve nyáron bekövetkezett személyi változásokat, kinevezéseket, kitüntetéseket, tudományos minősítéseket, megemlékezett az elhunyt oktatókról. Tájékoztatást adott az intézmény hallgatói létszámának alakulásáról. Az elmúlt tanév során az egyetemen 498 hallgató szerzett diplomát (372 nappali, 98 levelező, 28 esti tagozaton). Az 1976—77-es tanévre *1035* hallgató nyert felvételt (a nappali tagozatra 609, levelezőre 352, estire 74.). Az egyetem hallgatóinak összlétszáma jelenleg *3962*. Közülük 30 hallgatót részesít az oktatási miniszter Népköztársasági Tanulmányi Ösztöndíjban.

„A tanév alapvető feladatait a felsőoktatásra vonatkozó párt- és állami határozatok megvalósítása érdekében folytatott eddigi munkánk tapasztalatainak elemzése, értékelése és e felmérő munka eredménye alapján az V. ötéves terv központi célkitűzéseinek érvényesítésével összefüggően az egyetemi tevékenység tartalmi és módszertani korszerűsítése jelöli ki — mondotta beszédében a rektor —. Meg kell vizsgálnunk az oktatáspolitikai határozatok végrehajtásának helyzetét. Így az 1972. évi KB határozat megjelenése óta az oktatás korszerűsítésében történt előrelépéseket, a felmerült problémákat, javaslatokat. A tantervi irányelveket és ezzel összefüggően a kari tantervek és programok helyzetét az egyes karokon összefoglaló jelentés alapján vitatják meg. Az intenzív oktatási módszerek érvényesülnek egyetemünkön. Ugyancsak szükséges megvizsgálni az írásos oktatási — a tankönyvi, a jegyzetek, valamint az egyéb segédanyagokkal való ellátottság helyzetét. Fő feladatunk az 1976. évben bevezetett egyetemi Tanulmányi és Vizsgaszabályzat és az 1974-ben bevezetett nyelvoktatási rendszer tapasztalatainak elemzése, a kiemelten kezelt tanárképzés és tanártovábbképzés helyzete, problémái. Az ifjúsági parlamentek gondos előkészítése is nagy figyelmet érdemel. A hallgatók aktivitása az oktatás rendjében, ennek erősítését célzó módszerbeli lehetőségek vizsgálata, valamint a hallgatók tanulmányi fegyelemre nevelési módszerei és formái a KISZ-szervezettel együttműködve ez évi gondjaink közé tartozik.

Nevelési feladataink továbbá a hallgatók bekapcsolása a népművelő, kulturális tevékenységbe, ami egyben az egyetemi kulturális tevékenység értékelését és a KISZ-klub működésével kapcsolatos tapasztalatokat is magában foglalja. A kollégiumi nevelés kérdésének megvizsgálása során a kollégiumi fegyelemmel, a koedukált kollégiummal kapcsolatos tapasztalatokkal, házas hallgatók kollégiumi elhelyezésének tapasztalataival, kollégiumi nevelőtanár-rendszer helyzetével, a kollégiumi közösség szerepével kell foglalkozni. Az egyetemi testnevelés és sporttevékenység áttekintése során megvizsgálandó a hallgatók részvétele és helyzete az egyetemi testnevelésben. Foglalkozni kell e tanévben a JATE-nak és a SZEOL kapcsolatával. A honvédelmi nevelés kérdéseit a megyei pártbizottság állásfoglalása alapján egyetemi tanácsunk fogja elemezni és a megfelelő határozatokat hozni.

Elkészültek az 1972—75. tanévekre vonatkozó tudományos beszámolók és az 1976—80. évekre szóló tudományos kutatási tervek. Örömmel állapítottuk meg, hogy egyre több teamjellegű kutatás indult egyetemünkön, országosan kiemelt témák közös kutatására. Ezenkívül elősegítettük a koordinációs bizottságokkal való kapcsolatfelvételt abból a célból, hogy minél több tanszékünk tudjon bekapcsolódni az úgynevezett kiemelt, valamint KGST témákba. Ezeket a terveket felsőbb hatóságaink értékelték. Az általános értékelésben — egyetemünk számára örvendetesen — elismerően szólnak a kiemelt témakutatások számáról, és az egyetemen folyó kutatási tevékenységet hasznosnak, az oktatási és a népgazdasági érdekeket szolgálónak tekintik. A kutatóhelyi konkrét véleményeken túl felhívják a figyelmet a komplex kutatási témák kialakításának pontosságára, a belföldi ösztöndíjas tanulmányút lehetőségek fokozott kihasználására.

A tudományos munka végzése lehetővé teszi a hallgatók bevonását a kutatási tevékenységbe. A hallgatók tudományos eredményeiket a diákköri konferenciákon ismertetik, ezen elért eredményük fémjelzi a tudományos iskolákat. Ezért is tekintjük fontos feladatunknak az elkövetkezendő tanévben a XIII. Országos Tudományos Diákköri Konferencián való sikeres szereplést és az egyetemünkön a jogász és marxista—leninista szekciók üléseinek megrendezését. Oktatóink, kutatóink egyéni fejlődése érdekében — elsősorban a fiatalok és a nők részére — a lehetőségeinkhez mért szocialista támogatáson túl belföldi és külföldi tanulmányutakhoz, publikációk megjelentetéséhez, idegennyelvű tanulmányaik elvégzéséhez kívánunk fokozottabb segítséget nyújtani.

Az új tanévben folytatni kívánjuk az egyetemünk rendelkezésére álló pénzügyi keretek optimális felhasználásához szükséges feltételek kialakítását. Fokozzuk a társadalomtudományokkal foglalkozó karok, egységek támogatását. Tovább javítjuk az egységek információját, részletes tájékoztatást nyújtunk azokról a belső és külső szabályokról, melyek a gazdálkodást meghatározzák. Az a feladatunk, hogy az eddigieknél még nagyobb gondot fordítsunk az ésszerű takarékosság elveinek érvényesítésére és hatékonyabban használjuk fel a rendelkezésre álló eszközöket. Az említettek mellett természetesen nagyon sok más fontos feladatunk is van. Megoldásuk csak úgy lehetséges, ha az állami- és pártvezetés, valamint a tömegszervezetek zökkenőmentesen együttműködnek."

A hagyományokhoz híven köszöntötte az egyetem rektora az elsőéves hallgatókat, nyomatékosan felhívva figyelmüket ama kötelességükre, hogy „Minden energiájukkal igyekezzenek választott hivatásukra felkészülni. Vegyék igénybe ennek érdekében professzoraik, oktatóik tudását, tapasztalatait; fejlesszék azokat tovább és adják át az utánuk következőknek. Önök minden támogatást, minden segítséget meg fognak kapni ahhoz, hogy tanulmányaik során minél szélesebb tudást szerezzenek és ezt sajátmaguk és egész társadalmunk boldogulása érdekében gyümölcsöztessék. Az a támogatás, amelyet pártunk és kormányunk tanulmányaik folytatásához az önök számára nyújt, továbbá az a tény, hogy a sok jelentkező közül végülis megérdemelten önök foglalhatják el helyüket itt az egyetem padjaiban, kötelezi önöket arra, hogy ezért a társadalomért dolgozni tudó, ahhoz ragaszkodó, jó szakemberekké igyekezzenek válni."

Példaképül állította eléjük *József Attilát*, az egyetem névadóját, majd az egyetem legöregebb diákjait köszöntötte, akik 65, 60, 50 évvel ezelőtt szerezték meg diplomájukat. Vasdiplomát adott át *dr. Gábory Bertalan* jogásznak, gyémántdiplomát *dr. Magay Ferenc* jogásznak. *Dr. Ágai Dezső, dr. Deák Endre, dr. Gouthfalvy Dorner Zoltán, dr. Haág János, dr. Marik Dénes, dr. Simó Béla* és *dr. Szarka Sándor* jogászok aranydiplomát vettek át. Bejelentette a rektor, hogy az Egyetemi Tanács határozata alapján a megjelenteken kívül *Csathó Ernő* tanár, *Papp Lajos* tanár, *dr. Borbás Gábor* jogász, *dr. Kemény István* tanár aranydiplomában, *dr. Csepregi József* tanár és *dr. Brottner Elemér* jogász vasdiplomában részesült.

Végezetül az egyetem rektora az új tanév feladatainak, célkitűzéseinek — megvalósításához mind az oktatók, mind a hallgatók és dolgozók becsületes munkáját, töretlen munkakedvét kérte, hogy a tanév közös erőfeszítéssel eredményekben gazdag munkaév lehessen — majd bezárta a tanévnyitó ünnepi közgyűlést.

A JATE tanévnyitó közönsége

Dr. Benda Antalné

FÁBIÁN NOÉMI a Szegedi Orvostudományi Egyetem Rektori Hivatalának főelőadója, — nagy türelemmel és bizakodással viselt hosszú szenvedés után, — életének 56. évében 1976. augusztus 21-én elhunyt.

Váratlan halála nagy vesztesége egyetemünk pártszervezetének, a munkásmozgalomnak, amelynek 1944-től fáradhatatlan harcosa, élenjáró katonája volt. — A szakszervezetbe 1944 októberében lépett be, majd 1945 májusában a Magyar Kommunista Pártnak is tagja lett, s haláláig rendíthetetlenül hitt az eszme győzelmében, nap mint nap fáradozott annak gyakorlati végrehajtásában. Rövid életéből 32 éven át vállalta a közösségi feladatokat, sokszor erejét, egészségét nem kímélve. Az ügy érdekében személyiségét is háttérbe szorította, mert az volt számára fontos, hogy megbízatásait tökéletesen teljesítse. Nem kívánt kiemelkedni harcostársai közül, mégis olyan tagja volt a Pártnak, akik nélkül nem lehetett volna csatát nyerni. — Dolgozott a Magyar Kommunista Párt Városi Bizottságánál, a Szakszervezet Szakmaközi Bizottságánál, majd 1953 óta egyetemünk dolgozója volt. Sokrétű társadalmi munkája során volt szakszervezeti oktatási felelős, üzemi bizottsági titkár, alapszervi pártvezetőségi tag. Az 1956-os ellenforradalom leverése után egyetemünkön elsők között lett tagja az MSZMP-nek, harcolt annak megerősítéséért. Az egyetemi Párt Végrehajtó Bizottságának tagja volt 1956-tól 1963-ig, ezt követően szakszervezeti vezetőségi tagként tevékenykedett.

Személyében elvesztettük a lelkes, a kiváló, az újat értő és magáévá tevő munkatársat. Sokoldalú műveltsége, problémaérzékenysége a közel három és fél évtizedes hivatali munkájának, valamint a több évtizedes aktív politikai tevékenységének ötvözetén alapult. A családi életében és a munkahelyén egyenlő súlyú munkabírása, kötelességtudása hatott mindenkori környezetére. Sokirányú tevékenysége olyan dinamikusan nyilvánult meg, hogy törékeny alkatát ismerve gyakran váltotta ki munkatársainak elismerését. — Munkásságáért rektori dicséretben, aranykoszorús törzsgárda kitüntetésben, valamint a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa által adományozott MUNKA ÉRDEMREND bronz fokozata kitüntetésben részesült.

Szerény, kedves, mások örömében és bánatában egyaránt osztozni kész munkatársunk és barátunk elvesztése mély megrendüléssel tölt el bennünket. NOÉMI élete példája annak, hogyan lehet és kell élni, dolgozni, harcolni a szűkebb és a tágabb közösségért. Kedves emlékét kegyelettel őrizzük.

Dr. Bagényi József

Külföldi tanulmányútról hazatérőben autóbaleset kapcsán életét vesztette dr. Bagényi József adjunktus, a Fogászati és Szájsebészeti Klinika anaesthesiologusa. Amikor egy évvel ezelőtt elindult, nem gondolhattuk, hogy a búcsú végleges, nem találkozunk vele, többé.

Bagényi Jóskában megvolt az az emberséges, megértő és elnéző tapintat, amely kiválóan alkalmas a jó emberi-munkatársi viszonylat kialakítására — ugyanakkor megvolt benne a kellő határozottság és erély, ami a tekintélyt biztosítja; nem a hatalom igénybevételével, hanem a közbecsülés folytán. Elnyerte munkatársai becsülését, de egyben a felettesei bizalmát is. Tudott megértő lenni anélkül, hogy lazaságot engedett volna. Talán az volt a titka, hogy maga járt elöl, példát mutatott; szép szavak helyett az egyszerű mindennapi tettek voltak az ő tanító, nevelő eszközei. Így tudott többek között eredményes propagandát kifejteni a véradás terén, maga is kitüntetett példás véradó lévén.

Ha egyetlen szóval kellene jellemeznem, azt mondhatnám: derék ember volt, és ebben benne van az igaz és egyenes embert jellemző minden árnyalata ennek a szónak. Olyan szakmát választott, amely teljes embert kíván, és amely még az eleve humánus orvosi szakmák között is kiváltságosan a beteg szenvedésének az enyhítését célozza. Az anaesthesiológus munkája rengeteg apró részletből tevődik össze, és Jóska ezt a feladatot teljesen átélte, lankadatlan gondoskodással végezte. Láttuk őt a betegkocsit kísérni műtőbe be, műtőből ki; minden idegszálával figyelve, és közben biztatóan mosolyogva. Mert olyan orvos volt, akit nem vakított el a sok csillogó gép, hanem aki a beteget nézte a műszerek mutatóin keresztül is. Nála mindez nem volt pusztán foglalkozás, vagy elsajátított mesterség. Nyugodtan mondhatjuk róla, hogy ez volt a hivatása.

Egyetemünkön szerezte orvosi oklevelét. Végzés után tíz éven át a Sebészeti Klinikán dolgozott, itt rendre elsajátította a traumatológia, transfusio, műtéti elő- és utókezelés, az anaesthesiológia tudományát, szakvizsgát tett sebészetből és anaesthesiológiából. Majd a Fogászati Klinikára jött, megszerezte a fog- és szájbetegségekből is a szakképesítést, és a szájüregi és állcsontsebészeti műtétekhez szükséges intubatios altatásban szerzett nagy jártasságot. Ebben a tárgykörben készült megírni kandidátusi értekezését is. Közleményei többsége is e tárgykörben jelent meg, részben külföldi folyóiratokban. Szívesen hallgattuk továbbképző jellegű előadásait, mint például az elsősegélynyújtásról szóló magvas összefoglalókat. Tevékenyen részt vett a klinikán belüli nővérképzésben, ezenkívül előadásokat tartott a Védőnőképző Intézetben is.

Bagényi Jóskában volt abból a nemes értelemben vett nyughatatlanságból, amely nem engedte, hogy ma úgy tegyen, mint tegnap, és hogy holnap a maival se elégedjék meg. Újító volt, állandóan képezte magát és új eszközöket készített. Nem kockáztatott még az új kedvéért sem, de ami bevált, azt alkalmazta. Kitartó szorgalma alapján most ért el oda, hogy a betegek érdekében igazán értékes munkát végezhessen; most lett felkészülése teljes; a külföldi tanulmányút ennek mintegy betetőzése volt. Szeretettel várták vissza abba a munkacsoportba, amelyben pontos és megbecsült helye volt — most ez a sok felhalmozott tudás sajnos nem szolgálhat a betegek javára.

Bagényi Jóska jó családapa, kedves munkatárs és jó nevelő volt. Nem hangzatos szavakkal dicsérte a szakmáját, hanem úgy művelte, hogy megtanultuk nagyon becsülni az ő személyében a szakmát is. Csak az szolgálhat vigaszul, hogy bizonyosan érezzük, hogy még életében kivívta magának ezt a relatív örökkévalóságot, amit az emberi emlékezet jelent: megőrizzük őt szívünkben.

DR. SZENTPÉTERY JÓZSEF
egyetemi docens,
intézetvezető helyettes

Iskolaavató ünnepség

Bensőséges hangulatú ünnepség keretében szeptember 14-én délután felavatták a tudományegyetem Ságvári Endre Gyakorló Általános Iskolájának épületét. A két ütemben elkészült létesítményt az egyetem vezetőinek jelenlétében *Heim János*, a DÉLÉP műszaki igazgatója adta át *dr. Antalffy György*nek, az egyetem rektorának. Rövid beszédében emlékeztetett arra, hogy a beruházás most befejeződött második ütemében készült létesítményeivel korszerű általános iskolát vehetnek birtokukba a kisdiákok és tanáraik. A mintegy 25 millió forintos összköltséggel épült iskolában 18 tanterem, négy előadóterem, szaktanterem, szertárak, könyvtár, úttörőszoba, étterem, tanári szoba és más szociális létesítmények mellett 857 négyzetméter alapterületű, 440 nézőt befogadni képes lelátóval kiegészített tornaterem szolgálja a korszerű oktatást. Az új iskola és tornaterem építéséhez jelentős anyagi segítséget nyújtott Szeged város tanácsa, az Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt és a minisztérium.

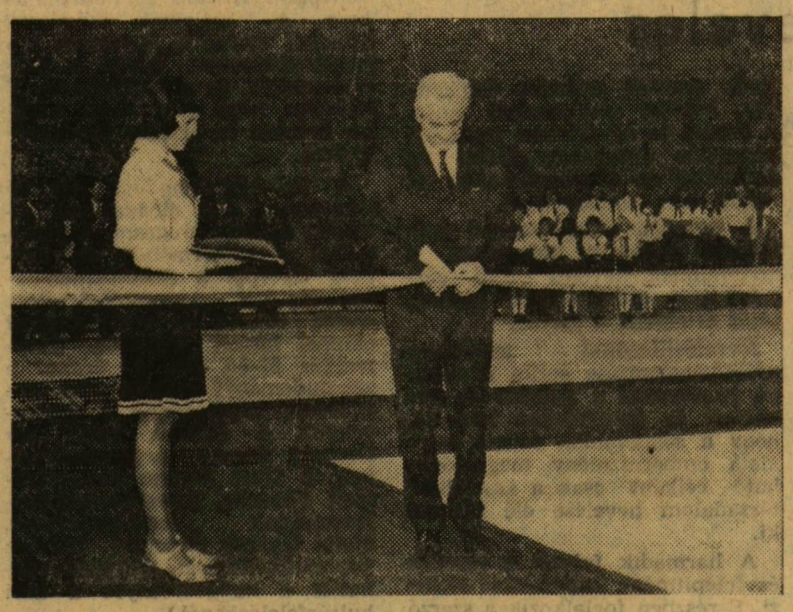

Dr. Garamvölgyi Károly oktatási miniszterhelyettes avatta fel az új gyakorlóiskolát

A jelképes átadás után *dr. Garamvölgyi Károly* oktatási miniszterhelyettes mondott rövid beszédet. Hangsúlyozta, hogy örömmel tesz eleget a felkérésnek, hogy felavassa az egyetem új gyakorló iskoláját. Méltatta az építkezéshez anyagi támogatást nyújtók vállalását, kiemelve, hogy ezzel az építkezéssel az egész város, sőt, az egész magyar oktatásügy céljait is szolgálták. Szólt a szellemi és testi egészségnek a felnövekvő új nemzedék életében betöltött szerepéről, illetve az új iskolának a tanárképzésben betöltendő szerepéről is. Emlékeztetett arra, hogy az iskola most elkészült tornaterme majd hozzájárul a város sportéletének további fellendítéséhez is. Jó egészséget, sikeres oktató-nevelő munkát kívánva vágta el a nemzeti színű szalagot és avatta fel az új iskolát.

Dr. Németh Kálmán, az iskola igazgatója mondott köszönetet az új létesítményért, hangsúlyozva, hogy iskolaközösségük számára milyen jelentősen járul hozzá az oktatási feltételek javításához az új iskola. Ígérte, hogy a megteremtődött jó oktatási feltételek arra sarkallják a tantestületet, hogy még színvonalasabb, alkotó pedagógus tevékenységet fejtsenek ki, s még szorgalmasabb tanulásra inspirálják a tanulókat. Köszönetét fejezte ki mindazoknak, akik segítettek az új iskola felépítésében. Az igazgató után a szülői munkaközösség köszönetét tolmácsolta *dr. Dúró Lajosné* adjunktus, majd az iskola tanulóinak bensőséges hangulatot teremtő, színvonalas műsorával ért véget az iskolaavatás.

A vendégek — közöttük *Török József*, a városi pártbizottság első titkára, *dr. Sebe János*, a megyei pártbizottság osztályvezető-helyettese és *Forgó Pál*, a városi tanács vb művelődési osztályának vezetője — az ünnepség után megtekintették az iskolát.

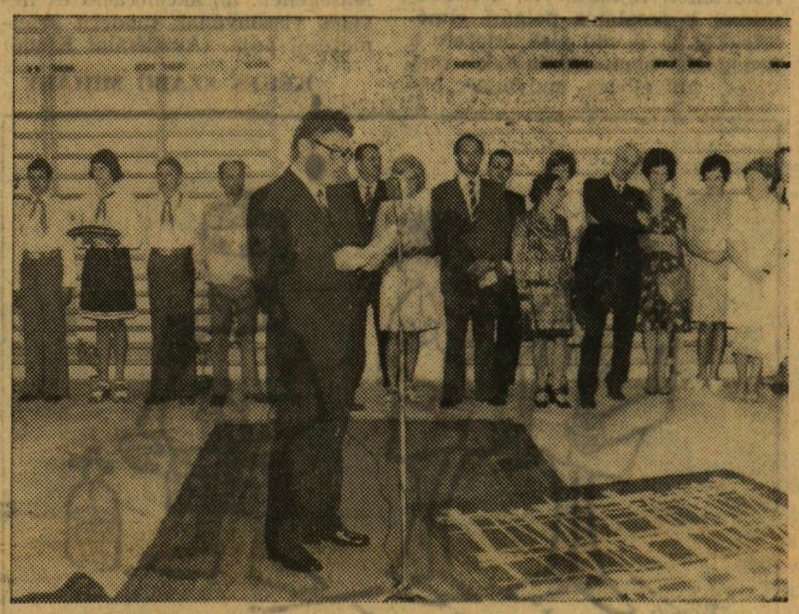

Dr. Németh Kálmán igazgató mondott köszönetet az új létesítményért

A barátság iskolája

Az idén ünnepeljük a *Nemzetközi Diákszövetség (IUS)* megalakulásának 30. évfordulóját.

1946-ban határozta el a Prágában megrendezett Nemzetközi Diákkongresszus a szövetség létrehozását. Az első feladat természetesen a háború utáni újjáépítésbe való egységes bekapcsolódás volt. A szövetség tevékenységi formái az elmúlt három évtized folyamán kibővültek. Fő jellemzőiként elmondhatjuk, hogy egységbe tömöríti a világ progresszív diákszövetségeit, a társadalmi haladás, a béke és bizottság érdekében segíti és vezeti a tanuló fiatalokat, akik felemelik szavukat az imperializmus, a fasizmus és neofasizmus, a kolonializmus és neokolonializmus ellen, szolidárisak azokkal a népekkel és fiatalokkal, akik az elnyomás, a faji megkülönböztetés nehéz körülményei között harcolnak szabadságukért, függetlenségükért.

A Nemzetközi Diákszövetség, a Lenini Komszomol KB, a Szovjetunió Diáktanácsa és a Szovjet Tudományos Akadémia lebonyolításában, az UNESCO támogatásával az idén is — most hetedszer — megrendezték *a szövetség nyári iskoláját.*

A rendezvényre augusztus 1. és 15. között került sor az Észt Szövetségi Köztársaságban levő Narva város melletti nemzetközi táborban. A találkozó színhelye gyönyörű. A fenyvesektől övezett Finn-öböl partján fekszik. Ide látogatott el 108 ifjúsági és diákszövetség több mint 200 küldöttje, valamint közel százan, akik különböző egyetemi centrumok és nemzetközi szervezetek képviseletében vettek részt a tanácskozáson.

A KISZ KB és a magyar felsőoktatási intézményekben tanuló hallgatókat külföldön képviselő *Magyar Diákszövetségek Nemzetközi Bizottsága (NCHSO)* képviseletében e cikk írója is részt vehetett a találkozón, melynek jelmondata így hangzott: *„Diákok a népek békéjéért, együttműködéséért, szabadságáért és függetlenségéért."*

A haladó diákszervezetek munkájának természetesen új lendületet adott a *Helsinki tanácskozás*, majd az ehhez kapcsolódó Varsóban megrendezett *Európai Ifjúsági és Diáktalálkozó.*

A nyári iskola légkörére nagymértékben rányomta bélyegét az évforduló ünnepi hangulatán túl a békeszerető erők nemzetközi sikere, amely a megvitatásra került témák kiválasztásában is megmutatkozott.

A következő témacsoportokban került sor előadásokra, szekciófoglalkozásokra és kerekasztal-beszélgetésekre: *Az egyetemi hallgatók közreműködése a béke, a leszerelés és a népek együttműködése érdekében; Diákok a fejlődésért, az egyenlő gazdasági kapcsolatokért és a természeti kincsek ésszerű kiaknázásáért; Egyetemi hallgatók a társadalmi haladásért és a demokráciáért folytatott küzdelemben.*

A bevezető előadásokat a terület tudományos szakértői tartották, a hozzászólásokból ki-ki ötleteket kaphatott szervezete munkájának továbbfejlesztéséhez, bepillantást nyerhetett a különböző országok diákságának harcába, amelyet a társadalmi haladásért, az elnyomás, a reakció ellen vív.

Megdöbbentő felszólalásokat hallhattunk egy-egy Latin-amerikai vagy afrikai ország delegátusától a hazájukban dúló fasiszta terrorról. — Újra felemeltük szavunkat egyes országoknak az emberi jogokat, a demokratizmust sértő intézkedései ellen. Ilyen például az NSZK-beli Berufsverbote, amely megtiltja a haladó szocialista, demokratikus nézeteket vallók alkalmazását állami hivatalokban is stb. A résztvevők nagy érdeklődéssel hallgatták a magyar felszólalást, mely a felsőoktatási intézményekben tanuló diákok demokratikus fórumait, képviseleti rendszerét mutatta be.

Ahogy az egyhangúlag elfogadott záródokumentum ezt leszögezte, *a találkozó jó fóruma volt a szabadságukért, függetlenségükért küzdő népekkel való szolidaritásnak.* Erősítette a világ haladó ifjúságának egységét. Tette ezt nemcsak a hivatalos jellegű üléseken, találkozókon, de — ami sokszor többet jelent — azokon a sport- és kulturális rendezvényeken, beszélgetéseken, melyeken talán életre szóló *barátságok szövődtek.* Barátságok, melyeket nem bonthat meg a földrajzi távolság, a bőr színe, de még a véres terror sem.

Most, mikor ezen az őszön is a szolidaritás kerül mozgalmi munkánk középpontjába, amikor örömmel gondolunk a szabadságukat kivívott népek győztes harcára, *éreznünk kell, — ahogy ez a találkozó is megmutatta — hogy a világ minden táján sokmillió olyan fiatal él, akinek a gondolkodása hasonló a miénkhez, akik segítségünket várják és akik egyek velünk az előrelépésért, a szép és boldog világért vívott küzdelemben.*

PAPP ISTVÁN

Pedagógia, nevelés

A nevelés elméleti kérdései iránt érdeklődő szakemberek, gyakorló pedagógusok és egyetemi hallgatók egyaránt haszonnal forgathatják *dr. Ágoston György*nek, a József Attila Tudományegyetem tanszékvezető egyetemi tanárának a közelmúltban megjelent könyvét, ami *A pedagógia alapfogalmai és a nevelési célrendszer* címet viseli.

A szerző művében a nevelés alapvető elméleti problémáinak tisztázására tesz kísérletet. A mű bevezető részében hangsúlyozza: a tudományos fejlődés eredményei, a pedagógia tudománya iránti fokozódó társadalmi érdeklődés késztette arra, hogy a neveléstudomány alapvető kérdéseivel kapcsolatos álláspontját kifejtse. Vizsgálódása a következő fő területekre terjed ki: a neveléstudomány alapfogalmainak rendszere; a kommunista nevelés célrendszere; a nevelés és felépítmény viszonya, valamint az akceleráció és nevelés problematikája.

A tárgyalt kérdéscsoportok mindegyikénél a szerző foglalkozik a téma értelmezésének neveléstörténeti fejlődésével, a kérdésekkel kapcsolatos polgári elméletekkel is. A mű első fejezete a pedagógia alapfogalmainak (nevelés, művelődés, műveltség, oktatás, nevelés szűkebb értelemben, képzés) értelmezését adja. A szerző az egyértelmű fogalomhasználás érdekében elemzi és definiálja az alapfogalmakat, és megalkotja rendszerüket.

A nevelési célrendszerrel foglalkozó második fejezetben a kommunista nevelés célját, célrendszerét, a célrendszer szerkezetét értelmezi a szerző.

Nevelésfilozófiai aspektusa problémaelemzése során újszerűen rendszerezi a nevelés fő feladatait és meggyőzően igazolja, hogy a sokoldalúan fejlett marxista embereszmény megvalósítható célként csak a szocialista társadalom nevelése elé tűzhető ki.

A harmadik fejezet a nevelés és felépítmény kapcsolatát elemzi. E részben foglalkozik a szerző többek között a nevelés és a termelés kapcsolata kérdésével, a beiskolázási arányok, tankötelezettség, iskolázottsági és szakképzési színvonal alakulásával.

A könyv utolsó (negyedik) fejezete napjaink egyik vitatott jelenségének, az akceleráció és nevelés viszonyának modern értelmezését adja. (Akadémiai Kiadó)

KÉKES SZABÓ MIHÁLY

— Mit gondolsz, elő- vagy utópiázik?
— Spórol!

Artium előzetes

Huszadik évébe lép idén a *Collegium Artium et Politechnikum*. A hallgatók művészeti képzését szolgálja továbbra is a hagyományokhoz híven a művészeteknek ez a kollégiuma. E félévben négy szekcióban kerül sor érdekes és értékes rendezvényekre.

A színháztudományi szekció szeptember 21-i előadásával kezdődött az idei program. A Béke-épület előadótermében *dr. Székely György*, a Színháztudományi Intézet igazgatóhelyettese *Antik dráma — mai színpad* címmel tartott előadást. *Szeptember 27-én este 8 órakor* a zenetudományi szekció első előadásával folytatódnak a rendezvények. *A Dómba kerül sor Gergely Ferenc* orgonaművésznek, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanszékvezető professzorának *hangversenyére, Melis György* Érdemes Művész *közreműködésével.* (Belépők válthatók a hangversenyre a kari kultúrfelelősöknél.)

A zeneművészeti és a képzőművészeti szekcióban egyébként neves előadók *a klasszicizmus* művészetével foglalkoznak ebben a félévben.

A filmművészet kezdetétől a weimári iskoláig címet viseli idén a filmesztétikai szekció, amelyet *Molnár István* a Filmtudományi Intézet osztályvezetője fog vezetni. A filmekkel illusztrált előadásokra szombati napokon kerül sor az auditórium maximumban.

A *Collegium Politechnikum* sorozatában az érdeklődők hallhatnak *a matematika történetéről; Kulin György* professzor előadásain *a csillagok világáról.* Újszerű lesz, s bizonyára sok érdeklődőt vonz a *Beszélgetés nagy öregeinkkel* című sorozat, amelynek keretében többek között *Ábrahám Ambrussal, Greguss Pállal, Koch Sándorral, Koltay Kasztner Jenővel* találkozhatunk.

E tanévben felújításra kerül a *Fórum Artium*, ahol az egyetem fiatal íróival, költőivel kerül sor bemutatkozó beszélgetésekre.

A hagyományoknak megfelelően péntek esténként az auditórium maximumban *Art Kino* előadások lesznek, s folytatódik a Szabadság és a Fáklya mozikban a *filmmúzeum* sorozata is.

Anyanyelvünk

Apróságok

Biztosítás

„Kérje menetjegyét utasbalesetbiztosítással!" — olvasom a hirdetést, amíg vonatjegyre várok a pénztárnál. A sor még hosszú előttem, van időm eltűnődni a szón. Utasbalesetbiztosítás! Szép szó, jó hosszú. Hosszasan töprenghetett valaki, mire kitalálta. Kilenc szótag, ez nem kis dolog. És milyen jól hangzik! Hivatalosan, komolyan. Nem akármilyen biztosításról van ám itt szó! Ez a biztosítás *utas* is meg *baleset* is egyben. Különösen az utóbbi. De nem vasúti, hanem nyelvi baleset. A javából. Én bizony ezután is csak biztosítással kérem a jegyemet.

Tatarozás

Tábla egy vidéki város egyik üzletén: „Árusítás a tatarozás végett zavartalan." Ezt nem értem. Azért zavartalan, hogy tataroznak? Azért tataroznak, hogy... Nem, végképp nem értem. Csak nem felejtettem el magyarul? Pedig a szavak úgy külön-külön magyar szavak. Csakhát így együtt? Úgy látszik, mégsem tudom jól az anyanyelvemet? Vagy nem én?

Építkezés

Megint egy tábla. Kiszögezve egy drótkerítés egyik oszlopára. A kerítés mögött meszesgödör, homok, téglarakás, betonkeverő. Itt építkeznek. Lakások épülnek. Ezt a tábla is közli. Így: (pontosan ide másolom):

ÉPÍTKEZÉS IDEGENEKNEK
BELÉPNI TILOS

Hát már olyan jól állunk, hogy idegeneknek is építkezünk? Én azt hittem, még magunknak sincs elegendő lakás, óvoda, áruház stb. Tehát építsünk csak előbb magunknak. Idegeneknek még ne.

Rántott máj

Ismét tábla. Most egy bisztróban, rajta az ételek ára. Így:

Rántott borda 15 Ft, rántot máj 13,80 Ft, pirított máj 11,60 Ft. Úgy látszik, a rántott borda nagyobb adag lehet. Egy *t* betűvel biztosan nagyobb. Vagy a rántott májból spóroltak ki valamit? Valószínű, hogy egy *t*-t.

Fogadás

Másik tábla. Egy hivatal ajtaján. Fogadó óra kedden 10—12-ig. Így írva. Elképzelem az órát, amint fogad. Belép az ügyfél, az óra leugrik a falról, elébe siet, udvariasan hellyel kínálja. Vagy fogadást köt az óra. Ez is lehet. De mibe fogad? Talán abba, hogy a fogadóórát egybe kell írni...

VÉGH J. MIHÁLY

GÓLYAESKÜ

Egyetemi hallgatók Szegeden

Szentirmai László könyvéről (II. rész)

A szociológia módszereivel föltérképezni, majd leírni egy társadalmi csoport, az egyetemi hallgatók életmódját, szokásai vázát, hétköznapjait — mindez elénk rajzolhatja egy átlag hallgató átlagos tevékenységét.

„Az átlagos hallgató tehát naponta 8 órát dolgozik, 30 percet fordít az egyetem és a lakóhelye közötti közlekedésre, néhány percet közéleti-politikai munkával tölt, átlagosan 4 óra szabad ideje van, másfél órát tölt pihenéssel, továbbtanulással vagy korai lefekvéssel, esetleg meg nem határozható, előre nem látott tevékenységekkel, 30 percet foglalkozik házimunkával, 2,5 órát fordít menzára menetelre, sorbanállásra, étkezésre és személyi ellátásra, s átlagosan 7,5 órát alszik.

Mindehhez hozzá kell tennünk, hogy az átlagos hallgató munkaideje szombaton rövidebb, vasárnap teljesen szabad, s mindkét napon több szabad idővel rendelkezik."

Csakhogy, mint ezt a tényt a szerző is ismeri, s kijelenti — ilyen hallgatót bármely felsőoktatási intézményben nagyon keveset találunk. Ha tiszteletlen kérdésként felötlene bennünk, hogy ha így van, akkor mi célt szolgálhat a vizsgálat eredménye — válaszadásra maga a szerző biztatna bennünket, a könyv ötödik részében tárgyalásra kerülő olvasáselemzéssel. Itt ugyanis már túllép az előzőkben kialakított állóképeken, s egyéniségeket, személyiségeket idéz az olvasónak. Ezzel mintegy élettel tölti meg az átlag hallgató átlagképét.

Szentirmai elemzésének jelentős érdeme, hogy a sokunkban — oktatókban — meglevő, s jórészt az előítéletekben, vélekedéseken alapuló *„ilyenek a hallgatók"* elképzelés helyett igyekszik kialakítani egy reálisabb, tudományos igényű hallgatóportrét. Lényegében a könyv hiányossága is ezen alapul: a kialakított kép egy kissé túlságosan is elvontra sikerült elszemélytelenedett, minden JATE-sra — így egyikre sem igaz.

Hiányosságok

Azután — ha már vitatkozunk a szerzővel — itt kell elmondani azt a hiányérzetet is, ami a könyv olvasásakor foglalkoztatott: nem tűnik ki elemzéséből a hallgatók sokfélesége, rétegekre, csoportokra tagolódása az egyéni közéleti aktivitás, a közéleti tevékenység alapján. Ez pedig abból a hiányosságból adódik, hogy *nem vizsgálta a hallgatói életmód egyik meghatározóját, a közösségi munkát, a mozgalmi életet.* E nélkül pedig a kép óhatatlanul féloldalasra sikerül, hiszen az egyetemi hallgatók életének — társadalmi, szociális vonatkozásban egyaránt — szerves része a KISZ s ezt nem lehet megkerülni szociológiai vizsgálat esetén sem. Fölösleges lenne itt most elsorolni — még csak utalásszerűen is — a JATE mozgalmi munkájának, a hallgatók életében érvényesülő jelenvalóságát, elvitathatatlan tény, hogy tömegeket mozgat meg, s ezáltal is hallgatóink mindennapi életének alkotó elemét képezi. Egyszóval elsikkadt a politikai munka ábrázolása, s ezzel bizony a művelődésről szóló fejezetek is szegényebbek lettek, mert hiányzik a politikai művelődés elemzése. Pedig politikai, közéleti műveltség nélkül szerencsére már régóta nem végeznek nálunk hallgatók, hiszen sokuk számára éppen az egyetem, a főiskola jelenti az ilyen jellegű tapasztalatok megalapozását, a mozgalmi életbe történő bekapcsolódást.

Remélhetőleg az elmondottak elősegítik a szerző további kutatómunkájának orientációját, s ennek eredményeként a hallgatók életmódjának teljesebb bemutatását.

Az olvasás

A hallgatók olvasási szokásait, olvasás és szabad idő viszonyát vizsgálva arra a következtetésre jut Szentirmai, hogy a felsőoktatási intézmények hallgatói maradéktalanul az olvasók kategóriájába tartoznak. Meggyőzően igazolja, hogy az olvasás olyan szabadidő-tevékenység, amelyet több-kevesebb gyakorisággal és változó időtartammal minden hallgató rendszeresen folytat.

Miközben az általános kép ilyen kedvező helyzetet mutat, az egyes rétegek olvasásai már közel sem ilyen szívderítőek: az időmérleg adatai szerint minden évfolyamon van egy olyan réteg, amelynek tagjai egyáltalán nem, vagy csak heti 2 óránál kevesebbet olvas, s ilyen a vizsgált hallgatók 31 százaléka! Hasonlóképpen az időmérleg adatai szerint, a vizsgálatba bevont hallgatók tekintélyes része, 40 százaléka az, aki nem, vagy csak heti 2 óra mennyiséget olvas, tv-t sem néz. További probléma, a hátrányos helyzetű hallgatók kulturális fejlődését nehezítő körülmény, a nagyfokú munkaterhelés és a szabad idő viszonylagos hiánya, amelynek következtében *a művelődésben mutatkozó különbségek mintegy újrateremtődnek.* A vizsgálatból olyasféle következtetés is kirajzolódni látszik, hogy az egyetemi évek alatt a hátrányos helyzetű hallgatónak a tananyagot is elég munkába kerül elsajátítania, nemhogy az olvasás megszerettetésére, a rendszeres olvasásra volna idő és energia. Ezért tűnik indokolatlanul optimistának a szerző végső konzekvenciája, mely szerint a felsőoktatási intézményekből kikerülő szakemberek megfelelő közvetítői lesznek az olvasási kultúrának. Ez a megállapítás bizonyára igaz a hallgatók egy jelentős rétegére, de nem elhanyagolható az a réteg sem, amely sajnos még maga sem olvas eleget, nemhogy másokat arra buzdítson.

A különféle művelődési intézmények látogatása lényegében hasonló képet mutat, mint az olvasás: jelentős hallgatói csoportok vesznek részt a különböző művelődési intézmények rendezvényein, noha itt is vannak fehér foltok, amik olykor meglepő méretűek lehetnek. (Szentirmai közli a kollégiumban lakó egyetemi hallgatók művelődési intézmény-látogatásának gyakoriságát, s ebből kiderül, hogy a válaszadók 17 százaléka soha nem jár moziba, 47 százaléka soha nem jár filmmúzeumba, 31 százaléka soha nem jár színházba, 50 százaléka soha nem jár tárlatra, képcsarnokba... Ez eléggé elgondolkoztató, s semmiképpen sem megnyugtató, mégha azzal vigasztaljuk is magunk, hogy bezeg mennyien járnak ugyanide mások!)

Részletes tárgyalás alapján foglalkozik a szerző *a hallgatók rádió, tv és újságolvasási szokásaival.* Talán megbocsátható a recenzensnek, hogy ismét kételyeinek ad hangot, éppen e körével kapcsolatban. Manapság a rádió, a tv életünk részét képezik, de hogy milyen mértékű ez a részesedés, az sok tényezőtől függ, többek között lakásviszonyoktól, anyagi ellátottságtól és nem utolsó sorban a társadalmi közegtől, ahol az egyén él. Egyetemi hallgatóknál mindez átmeneti, nem tőlük függő, nem általuk meghatározható. Érdekesebb és fontosabb, mennyi tv-készülék van a kollégiumokban, mennyi rádió, hány újság jár emeletenként — s ami a lényeg, mit és mennyit tud segíteni az egyetem, a társadalmi szervek, azaz mit kell tenniök? Lehet, hogy ezek nem tudományos igényű kérdések, de végül is minden vizsgálódás értékét, célját, hasznossága adja, s nyilván e nagyon alapos elemzés is ilyen törekvésből született.

A rendelkezésünkre álló hely elfogyott, noha az ismertetésnek még távolról sem jutottunk végére. Egyetemi oktatók, mozgalmi vezetők, kollégiumi tanárok, mindenki aki kapcsolatban van az egyetemi hallgatósággal — olvassa el ezt a könyvet, érdemes. Bizonyára nem tekinthető befejezett, lezárt elemzésnek, mint észrevételeinkből kitűnt, nem is egy következtetése vitatható, néhol túlságosan szubjektív, másutt személytelen hangvételű — de mégis hasznos ismereteket ad, fontos olvasmány.

TRÁSER LÁSZLÓ

Móra-gólya-csalogató

Szeretettel köszöntünk a Mórában! Felirat a kollégium bejárati üvegajtaján. Mellette féllábon egyensúlyozva ijedtenbüszkén egy hatalmas *papírgólya*. A portánál mosolygós felsőévesek üdvözlik a nagy rakománnyal megérkezett elsősöket. A magasföldszinten *„1966—76”*: tablók a kollégium történetéről. Ünnepélyes és meghitt pillanatokat megörökítő fotók. Humoros, élcelődő karikatúrák a hétköznapokról. A megérkezett gólya a körülcsodálkozás után, kezében a legfontosabb tudnivalókat tartalmazó néhány oldalas *„Móra-hírrel”* felbaktat a szobájába. Nem nehéz megtalálni. Az ajtóra szerelt kartonlapon az összebújó nyolc kis gólya neve között ott az övé is.

A mórás gólyák a tábortűznél

A kollégiumban egészséges nyüzsgés. Központja a kollégiumi bizottsági és a dekorációs szoba. Kollégiumi bizottsági tagok, szeniorok, tavalyi gólyák, felsőéves kollégisták rendezik, fésülgetik, pontosítják az elkövetkező programokat. Lázban égnek.

Este 7 óra. A kultúrteremben ünnepi hangulat. *Ünnepélyes kollégiumi évnyitó.* A gólyák arcán érdeklődő figyelem. Mit is jelent a kollégium — történetiségében? A reformáció tudós kollégiumaitól a mai Kiváló Kollégiumi mozgalomig. Erről beszél ünnepélyes tanévnyitójában az igazgatónő. Később szeniorok, felsősök lepik el az elsős szobákat. Ismerkedjünk!

Másnap a gólyáknak pattogós reggeli zenés ébresztő. Sebőék dallamaira indulnak *reggeli tornára*. Rendhagyó reggeli torna. A rekeszizmokat is erősíti. A tréfás gyakorlatokat magyarázó szöveg előzi meg. Zuhanyozás, gyors öltözködés. Máris kezdődik a tájékoztató. *„Mit jelent Móra kollégistának lenni?”* A kollégium szervezeti felépítése. Ki ez a sok ember körülöttetek? Jé, itt ennyi ember dolgozik? Házirend. Jogok és kötelességek. Egyetemi és kollégiumi érdekvédelem. Jelen van a Dékáni Hivatal is.

Városnézés a menza felé irányítva. Délután a nagy meglepetés. *A Nagy Túra.* Akadályverseny a Tisza-parton a KISZ-táborig. Ügyességi feladatokat adó állomások, a szellemi izmokat fejlesztő akadályok. Politikai totó, pókjárás, gólrúgóverseny, olimpiai kérdések stb. Az izgalom egyre nő. Beérkezés a KISZ-táborba. Hangszalagokat erősítő, szurkoló sorverseny. Indiánok szökdelnek, repül a pinponglabda, gurulnak a cigánykerekek. A KISZ-tábor megremeg a gólya-csatakiáltásoktól. Sötétedik. *Pirosló tűzek* körül fáradt-dalos gólyák sütögetik a szalonnát. Szól a gitár, lobog a tűz és a jókedv. Hazafelé az újszegedi ablakok megtelnek kíváncsi nézőkkel. „Hej, élet-élet, Mórás élet...”

Következő nap. Már nem is szokatlan a reggeli torna. Délelőtt felcseng a *NÉKOSZ*-induló. „Holnapra megforgatjuk az egész világot!” De előbb jó lesz szétnézni *az egyetemi tanulás útvesztőiben.* Milyen az egyetemisták élete és munkastílusa? Szemináriumok, gyakorlatok, vizsgák labirintusai. Hogyan igazodhatsz el? Mit tudunk segíteni? Az idegenvezető a kollégiumi tanár. Utána szakok szerinti búvárkodás. Minden új még. A felsősök állják a sarat. Délután következik az igazán komoly program. Tájékoztató a kollégium tartalmi munkájáról. Komoly, ünnepélyes arcú kollégiumi bizottsági tagok sorolják a szempontokat. Néhány perc múlva óriási hahota. Sikerült a csel. Folytatódhat a *tréfás bemutató.* Csasztuskák, humoros, önkritikus élcek. Együtt énekelünk. Aztán, már valóban komolyan, *sok-sok információ a kollégium munkájáról.* Munkacsoportok, hagyományok, külkapcsolatok. Kortesbeszédek. Számítunk Rád!

Estefelé általános hagzavar az elsős szobákban. Készülődés az esti *vetélkedőre.* A vetélkedőn a gólyák mindent tudnak. Fantáziát mozgató feladatok. Felhangzanak a sokstrófás csasztuskák. Ezt kaptuk, így láttuk, ez volt jó, nesze nektek! Csattog a bádog szeméttárolódob. Csattan a taps. Ünnepélyes gólyaavató. Hatalmas könyvből hangzik fel a fogadalmi szöveg. A gólyák féllábon ismétlik: *fogadom!* Ünnepélyes kézfogások a talárba öltözött avatóval. *Zöld békák*at kapnak. Úgyis sokat kell lenyelniük...

Énekszó, vidámság. VÉGE. *Találkozunk a hétköznapokon!*

És Ti, *felsőéves gólya-csalogatók?* Valamennyiőtök nevét nehéz lenne felsorolni. Munkátok, lelkesedésetek eredményét, jutalmát a gólyák szemeiből olvashatjátok ki. Egy biztos: *valamennyiünknek nagy élmény volt.*

ERDÉLYI ÁGNES

„Új telekisek” patronálása

Előző számunkban az orvosegyetemi Gólyafészekkel kapcsolatban már hírt adtunk az elsőévesekkel való foglalkozás új, reményekre jogosító formáiról. Örömmel jelenthetjük, hogy a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Teleki Blanka Kollégiumában folytatódott a kezdeményezés. Szeptember 9. és 12. között négynapos programot szerveztek az új kollégisták számára.

Az első napon, a beköltözés után a kollégium állami és diákvezetése *az érdeklődő szülőknek* adott felvilágosítást *a „telekisek” életéről*, arról, hogy milyennek is képzelhetik el főiskolás lányaik leendő életét négy éven keresztül. Este stúdióműsor volt a program.

A következő napon *városnézés* várt a gólyákra, s ezt egy igen hasznos ismerkedéssel kötötték egybe a szervezők: a résztvevők beiratkoztak az Egyetemi és a Somogyi Könyvtárba egyaránt, s egyben megtekintették új, főiskolás életük egyik nagyfontosságú segítségét, a könyvtárat is.

11-én új otthonuk, *a kollégium mutatkozott be:* a kollégiumi bizottság ismertette a Teleki Blanka Kollégium szabályait, bemutatta a szórakozási lehetőségeket — és önmagát. Este *mozi, játék* vagy *kötetlen, baráti beszélgetés* elfoglaltságai közül választhattak az újdonsült kollégisták.

Az utolsó napon *dr. Riesz Béla*, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola főigazgató helyettese nyitotta meg a programot, majd a főiskola és a kollégium tanárai, valamint *Szilágyi János*, a főiskola KISZ-titkára tartott tájékoztatót a tanszékek munkájáról, illetve az intézmény KISZ-életéről.

Gazdag program, a jövőre nézve nélkülözhetetlen ismeretek vártak tehát az új „telekisekre”. Elsőévesek patronálása — felsőfokon: talán ezt a címet is adhattuk volna ennek a kis beszámolónak, hiszen ezekkel a szavakkal szintén lehetne jellemezni az akciót.

D. L.

Talicskaverseny...

TIT-csoport a TTK-n

A közművelődési munkára való felkészítés szellemében alakult meg az elmúlt tanév végén a TTK-n a hallgatói TIT-csoport. Az egyetemisták már azelőtt is részt vállaltak a társulat munkájából: előadásokat tartottak középiskolásoknak, munkásfiataloknak, a szabadegyetem hallgatói voltak, s idegenvezetőként dolgoztak. A csoport létrehozásával e tevékenység szervezett keretek között folytatható.

A TIT kérésére KISZ-szervezetünk segítséget ígért az ifjúsági klubokban folyó ismeretterjesztéshez. A társulat vezetőit kettős cél vezette: egyrészt segíteni akarta azt a folyamatot, amelynek során a jövő értelmisége jártasságot szerez a felnőtt dolgozók iskolán kívüli képzésében. Másrészt pedig bevonásuk felszámolná az ifjúsági ismeretterjesztés hiányosságait, s biztosítaná az előadók utánpótlását. Új szemléletet, eljárásokat, módszereket, témákat szeretnének meghonosítani a szervezetben, s ezen a téren a hallgatókra is számítanak.

Ez a munka társadalmi jelentősége mellett az egyén számára is hasznos. Sokan úgy érzik, hogy tudományos diákkörökben nem tudnának kielégítően tevékenykedni, de ugyanakkor szeretnék tudásukat is továbbadni. Néhányan még tudományos munkájuk mellett is vállalták a köznapi ismeretterjesztést. Az itt szerzett tapasztalatokat a végzett tanárok és az egyszakosok is nagyon jól tudják majd hasznosítani. Politikai szempontból szintén lényeges hallgatóink munkája, hisz az aktuális népművelési politika képviselői. Előadások, viták közben megismerik a társadalmi valóságot, tisztán egyetemi szemléletük megváltozik.

Az elmondottak alapján látom hasznosnak az egyetemisták részvételét az ismeretterjesztésben. Várjuk, hogy minél többen bekapcsolódjanak a TTK-s TIT-csoportok munkájába.

KELEMEN ILDIKÓ

KISZ-vezetőképzőkről jelentjük:

Jól kezdődött!

Az *Ucska* (avagy az Universitas előadása) jelentette:

„Újszegedi — szokásosnak mondható — vezetőképzésünket mindenki örömére messzebb helyeztük a várostól. (Hátha itt még nem ismernek a rossz oldalunkról?). A hely felkutatására kijelölt egyszemélyes különbizottság H. Róbert személyben becsukott szemével térképre bökött és kiszúrta ezt a helyet. (Épült 1968., leltári szám: 8861/B3. C/2—2—4.)”

E pontos útbaigazítás alapján bizonyára mindenki hamar rájött, hogy a SZOTE KISZ-vezetői idei továbbképzésük színhelyeként rohammal elfoglalták a *székkutasi építőtábort.* Aki pedig a résztvevők közül netán kételkedett volna abban, hogy „jó helyen van”, azt már az első napon meggyőzte egy kiadós *társadalmimunka*-akció. Amelynek során — mint a nevezetes tábori lap, az Ucska írta — „hosszas próbálkozások és tapasztalatszerzés során többek agytekervényeiben elkezdett derengeni, hogyha nem a répát, hanem az egyéb zöld növényeket húzgáljuk, sokkal könnyebben kijönnek (a sodrukból)”. A tét a gyomirtáson kívül két láda sör volt — becsületesen megosztva az abszolút győztes III. és IV. évfolyamos csapatok között. — Ezek után ugye nyilvánvaló, hogy többen joggal mondhatták el: „Ez a tábor is jól kezdődik”.

Sándor György válogatott humoralizmusa, majd később a vezetőség gondoskodott arról, hogy jól is folytatódjon. (A hírek szerint csak az időjárásfelelőst készültek leváltani, mert „esténként megvette az isten hidege”...)

A mostoha időjárás viszontagságai ellen legtöbbször az ebédlőben *„együttartás*sal” próbáltak védekezni. Azaz napközben itt tartották és hallgatták, együtt, az *előadáso*kat (amiből egyes, a napon ultizni szerető fiúk szerint kissé sok volt), esténként itt voltak a műsorok (beleértve a fő-fő attrakciónak számító discót). Aki pedig mindennek dacára is fázott volna, az mehetett *sport*olni — igaz, többnyire csak ebédidőben. Máskor ugyanis nem futotta (sem az idő, sem a köröket senki). Mert az első napi társadalmi munka után szeptember 9-én reggel 8-tól este 6-ig előadások voltak, *Hrabovszky Róbert* titkárhelyettes a munkastílusról, *Balogh András*, az MSZMP KB alosztályvezetője aktuális külpolitikai kérdésekről, *Bódi György* a KISZ megyei bizottságának első titkára a kongresszusról, *dr. Gáspár László* titkár az évi feladatokról konzultált a KISZ-vezetőkkel. Szeptember 10-én a kora reggeli reszortgyűléseket *Németh Gyula* belpolitikai előadása követte, délután pedig az ifjúsági parlamentek előkészítéséről esett szó. Másnap délelőtt *dr. Petri Gábor* rektor az egyetem fejlesztéssel kapcsolatos kérdésekről, a tanév fő feladatairól tájékoztatott, délután a kari plénumokon tanácskoztak az egyetem ifjúkommunista vezetői.

Mindent összevetve tehát igen tartalmas volt a program — bizonnyal eredményeket is hoznak majd a táborban töltött napok az idei tanév KISZ munkájában. Reméljük, a jövő őszi Ucskából már erre vonatkozó híreket vehet át lapunk.

— SZ —

Ismerkedés a feladatokkal

A JATE-n szeptember 13—14-én került sor a hagyományos őszi KISZ-vezetőképzőre. Az első nap délelőttjén a résztvevők egyetemünk állami és pártvezetőivel találkozhattak és beszélgethettek. Ezen az ifjúsági parlamenthez hasonló fórumon először *dr. Antalffy György* rektor szólt az egyetem előtt álló feladatokról. A fiatal oktatók és szakemberek helyzetét *dr. Leindler László* tudományos rektorhelyettes vázolta. *Dr. Krajkó András*, az egyetemi pártbizottság titkára a mozgalmi munka feladatairól beszélt, *dr. Rácz János* oktatási rektorhelyettes pedig a tömegsport időszerű kérdéseit elemezte. Délután *dr. Vastagh Pál*, a KISZ KB intézőbizottságának tagja, az EFT elnöke a KISZ IX. kongresszusát értékelte és ismertette a kongresszust követő új feladatokat.

A második nap *Papp István*nak, a JATE KISZ Bizottsága titkárának beszámolójával kezdődött. Az elmúlt tanévben végzett munkáról és az 1976/77. tanév új célkitűzéseiről beszélt, majd kérdésekre válaszolt. Az MSZMP XI. és a KISZ IX. kongresszusa dokumentumainak vitáit sikeresnek minősítette. A következő időszak feladatairól szólva kiemelte a reszortos képzés fejlesztésének fontosságát, a tömegsport jelenlegi helyzetének feltétlen javítását, a közművelődési munka kiterjesztésének szükségességét és színvonalának emelését. Az új tanév legfontosabb eseményeként az ifjúsági parlamenteket emelte ki. Szó esett még arról is, hogy ünnepeink a mozgalmi év második felében a NÉKOSZ-évfordulóval, a KISZ megalakulásának 20., és a Nemzetközi Diákszövetség létrejöttének 30. évfordulójával egészülnek ki, melyekre méltóképpen kell felkészülniük az ifjúkommunistáknak.

A délutáni programban először *Gruber László* adjunktus beszélt a téli népművelési gyakorlatokról. Ezt követően pedig *dr. Székely Lajos* docens tartott egy igen érdekfeszítő előadást a NÉKOSZ megalakulásáról és szervezési kérdéseiről. A központi programok mellett egyetemi bizottsági és kari vezetőségi ülések is folytak. Mindkét napot sikeres klubest zárta.

S. K.

A SZEGEDI Egyetem híreiből

~ DOKTORRÁ AVATÁS

Doktorrá avató ünnepi tanácsülést tartott a Szegedi Orvostudományi Egyetem Tanácsa szeptember 11-én délben a Szabadság Filmszínházban. *Dr. Petri Gábor* rektor, *dr. Guba Ferenc*, az Általános Orvostudományi Kar dékánja és *dr. Kedvessy György*, a Gyógyszerésztudományi Kar dékánja százkilencvenkét orvost, egy fogorvost és három gyógyszerészt avatott doktorrá. Negyvenhatan „summa cum laude” minősítéssel szerezték meg diplomájukat.

~ KONZULTÁCIÓ

Dr. Garamvölgyi Károly oktatási miniszterhelyettes, a Közgazdasági Társaság főtitkára tudományegyetemünkön tett látogatása alkalmával az egyetem vezetői számára előadást tartott az oktatás társadalomgazdasági kérdéseiről. A konzultációs előadáson részt vett *dr. Koncz János*, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának titkára és *Deák Béla*, a városi pártbizottság titkára.

Hódított az atlétika

Meglepően sokan választották szeptember második vasárnapjának délutánján szabad idős programként a *SZEOL SC Nemzetközi Atlétikai Versenyét.* Mintha csak megérezték volna, hogy ezen a verőfényes kora őszi délutánon az 1976-os év legszínvonalasabb szegedi atlétikai seregszemléjének lehetnek szemtanúi. A vetélkedésben a ***Berlini Humboldt Egyetem atlétái*** mellett olyan hazai kiválóságok is porondra léptek, mint ***Boros*** és ***Erdélyi,*** a „világklaszszis gerelyvetőnégyes" két tagja, ***Török János,*** a mély álmából végre ébredező hosszútávfutásunk egyik nagy reménysége (többszörös magyar bajnok) és természetesen teljes létszámban részt vettek a küzdelmekben városunk két nagymúltú klubjának — a SZEOL-nak és a SZVSE-nek — sportolói is. A verseny ünnepélyes megnyitóján *dr. Nagy János* egyetemi tanár, a SZEOL elnöke köszöntötte a résztvevőket, majd mintegy két és fél órán át szolgáltatott látványos műsort a sokszínűen kavargó „atlétikai forgószínpad".

Először a női és férfi 100, 200, és 400 m-es síkfutás döntőin tapsolhattunk szegedi sikereknek, majd egy ragyogóan sikerült „Boros dobás" után minden jelenlevő figyelme a nap fénypontja, a férfi gerelyvetés felé fordult. ***Boros Sándor*** és ***társai*** ragyogó eredményekkel hálálták meg a közönség rokonszenvét és ***Nagy Sándor*** (SZVSE) 74,70 m-el új megyei csúcsot ért el. ***Török János*** (aki „civilben" a JATE Állam- és Jogtudományi Kara III. éves levelező hallgatója) imponáló könnyedséggel szerezte csapatának az értékes pontokat, míg az ifjabbak új megyei csúcsokat elérve bizonyították, hogy egyetemi sportklubunk atlétikai szakosztálya nemcsak a jelen, hanem *a jövő* dekatlonstáit is neveli.

A lányok versenyében két eredmény érdemel említést. Az egyik a ***4x200 m-es SZEOL váltó új megyei felnőtt csúcsa,*** a másik pedig ***Forgó Katalin*** II. éves orvostanhallgató kitűnő 170 cm-es magasugró eredménye. (Igazán nagy kár, hogy rendkívül tehetséges diáktársunk jelenleg csupán „kikapcsolódásnak" tekinti a versenyzést, mivel egyéb irányú elfoglaltságai miatt a rendszeres edzésre már nem marad ideje! Reméljük, ez a verseny kedvet ébreszt benne, hogy ismét élsportolóhoz méltó edzésmunkát végezzen. Kell hinnie abban, hogy 19 évesen még nagy sportolósikerek előtt áll!

Mindenképpen szót érdemel (és a jövőre nézve tanulságként is szolgálhat), hogy az egyébként nagy gonddal és körültekintéssel megszervezett versenyen a küzdelmeket figyelő szurkolósereg több ízben csalódottan nyugtázta a műsorközlés fogyatékosságait, melynek következtében elkerülte figyelmét a férfi gerelyvetés néhány nagy dobása, vagy a női magasugrás küzdelme. Sajnos, keveset hallottunk a főszereplőkről, eddigi eredményeikről (még az egyes számokban indulók neveit se mondták be), pedig a SZEOL és a SZVSE atlétái között szép számmal találkozhattunk egyetemistákkal, főiskolásokkal, s az ifjabb generáció tagjai is megérdemelték volna, hogy korosztályukban elért kiváló eredményeikről a hazai közönség is tájékoztatást kapjon.

Mindent összegezve örömmel állapíthattuk meg, hogy az ilyen és ehhez hasonló versenyek nemcsak az egyetemek közötti nemzetközi sportbarátságot erősítik, hanem képesek újra visszahódítani a közönséget a SPORTOK KIRÁLYNŐJÉNEK VERSENYEIRE.

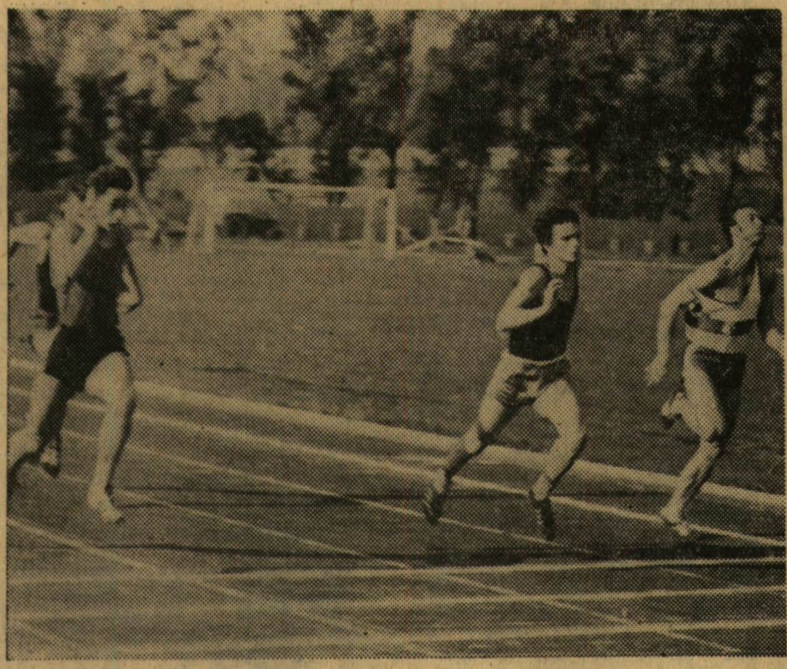

A százméteres férfi síkfutás „célfotója", jobbról a második a győztes Nagy (SZEOL) (Fotó: Kun)

Kiemelkedő eredmények:

Férfiak: 100 m nemzetközi: 1. *Nagy M.* (SZEOL) 11,4, 200 m nk. 1. *Nagy M.* (SZEOL) 22,4, 400 m nk. 1. *Balogh L.* (SZEOL) 51,2, 800 m nk. 1. *Csernok Gy.* (SZEOL) 1:57,9, 1500 m nk. 1. *Török J.* (SZEOL) 4:09,3, 3000 m 1. *Dobcsányi* (SZEOL) 8:38,2, 4x400 m 1. Berlin 3:25,2. Magas: 1. Klaus (Berlin) 193 cm, 2. *Kliszek* (SZEOL) 185. Távol: 1. *Kliszek* (SZEOL) 709 cm. Gerely: 1. Boros (Ú. Dózsa) 83,70, 2. Erdélyi (BEAC) 78,14, 3. Nagy S. (SZVSE) 74,70, (megyei felnőtt csúcs). *A nemzetközi pontversenyben 1. SZEOL „A" 34,* 2. Berlin 28, 3. SZEOL „B" 23, 4. SZVSE 13.

Nők: 100 m nk. 1. *Zombori E.* 12,8 400 m nk. 1. *Balázs E.* 59,2, magas: nk. *1. Forgó K.* 170, 4x200 m 1. *SZEOL „A" (Petróczi, Balázs, Bandurné, Zombori)* 1:44,4 megyei felnőtt csúcs!

Nemzetközi pontversenyben: 1. SZEOL „A" 28,2, 2. Berlin 19, 3. SZVSE 12, 4. SZEOL „B" 11.

FÁBIÁN TIBOR

Odesszában jártunk

... dolgoztunk és szórakoztunk közel egy hónapig építőtáborban. Igaz, hogy ezt csak mi, itthon nevezzük építőtábornak, mert odakinnt 20 fős társaságunk aligha számíthatott építőtábornak, legfeljebb „építőcsoportnak". Amikor megérkeztünk Odesszába, kedves vendéglátóink az állomáson vártak, és elkísértek bennünket szálláshelyünkre. Ez a kollégium annyira új volt, hogy a konyhában még nem voltak a tűzhelyek használható állapotban. Ennek különösen azok örültek, akik kávéfőzőt és félkész ételeket cipeltek magukkal.

Bár már az első ebédnél megismerkedtünk az orosz ételekkel és az étkezés módjával, később mégis értek meglepetések bennünket ezen a téren. Például akkor, amikor köles, vagy kukorica, esetleg rizs-köretek közül válogathattunk a „sztolojávában" naponta háromszor. Sajnos, emésztőberendezésünk ezt a változást nem tudta elviselni, ezért egy hét után a gyárban étkeztünk.

A város, az emberek

Még az első nap délután városnéző sétára indultunk, amit később kiegészítettünk autóbuszos városnézéssel. Így alkalmunk volt megismerni a város nevezetesebb épületeit, utcáit, tereit, az emlékműveket, a katakombákat. A város igazi arcához hozzátartoznak az ott élő emberek: a kedves járó-kelők az utcán, a türelmetlen autósok, a a tolakodó utasok a villamoson, a lassú kiszolgálók a boltokban és a türelmes vásárlók a pénztár előtt kanyargó sorban, és mindezekhez hozzátartozik a sózott halak boltokból kiáramló nem éppen kellemes illata is. Mindezek tulajdonképpen a magyar városok mindennapjaihoz is hozzárendelhetők, de ott valahogy mégis minden olyan más, és ezt a mást nagyon nehéz lenne pontosan leírni. Talán elég annyi, hogy más nép, más szokásokkal.

Munkahelyünkön, a borüzemben közelebbről megismerhettük ezeket a „más-embereket", és természetesen az orosz borokat. Ez utóbbiak igen könnyen megártottak. A közvetlen munkatársak kedvesek voltak az elejnte sokat segítettek nekünk. Az ott töltött 14 nap alatt megpróbáltunk beilleszkedni egy kis üzem számunkra szokatlan légkörébe. A munkaidőnek délután 5-kor volt vége, így ez idő alatt csak esti, illetve hétvégi programokról lehetett szó.

Az egyik este hangversenyre mentünk a Filharmónia kívül-belül csodálatos épületébe. A műsort 13—14 éves kislányok zene- és énekegyüttese nyitotta meg nagy sikerrel. Őket követték más zenekarok, művészek, bűvészek, néptáncosok és népdalénekesek. Az Operában orgonahangversenyen voltunk. Amikor beléptünk, egy pillanatra azt hittük, hogy Szegeden vagyunk. (Ugyanis ugyanaz az építész tervezte a színház épületét Szegeden, mint aki az operaházat Odesszában.)

A tengeren

Viszont a tenger nem hasonlítható a mi kis Balatonunkhoz. Rabjai voltunk ennek a végeláthatatlan víztömegnek és a kikötőnek, ahol nemcsak óriási tengerjáró hajókat, hanem tengeralattjárókat, sőt igazi árbocos hajókat láthattunk. Az egyik hétvégén koktélhajóval kimentünk a tengerre is. Csodálatos élmény volt. Óriási hajónk elhagyta a kikötőt, oszlopokká halványodtak a rakodódaruk, és a parton lassan eggyé vált minden. Körülöttünk óriási tengerjáró teherhajók horgonyoztak méltóságteljesen, melletünk „elrepült" egy szárnyashajó. A sirályok kitartó útitársak voltak. A hajónkat egy mozgó luxusszállóhoz hasonlítottuk, volt rajta néhány étterem és bár, játékterem, tv-szoba, táncterem, kabinok, uszoda, pingpongasztal és könyvtár.

Hasonló hajón utaztunk Jaltába is. Sajnos, a „precíz szervezés" folytán a hajón derült ki, hogy nyugágyban fogunk aludni. Ennek következtében mindenkinek sikerült úgy megfáznia, hogy ez az út örökre emlékezetes marad számára. Jalta csodálatos üdülőváros, sokkal rendezettebb és tisztább, mint Odessza.

Vendéglátóink igyekeztek sok érdekes progamot szervezni számunkra, de az időpontok betartásával mindig probléma volt. Csernomorkán csak egy napot tölthettünk, de megnyertük a szovjet—magyar férfi labdarúgó meccset. Az utolsó este közös vacsoránk volt a komszomolistákkal, melyen kedves ajándékkal búcsúztak tőlünk. Hazafelé egy napot még Lvovban töltöttünk. Jól éreztük magunkat Odesszában, de a legszebb pillanat mégiscsak az volt, amikor átléptük a magyar határt.

H. I.

Gólyák — békaügetésben ...

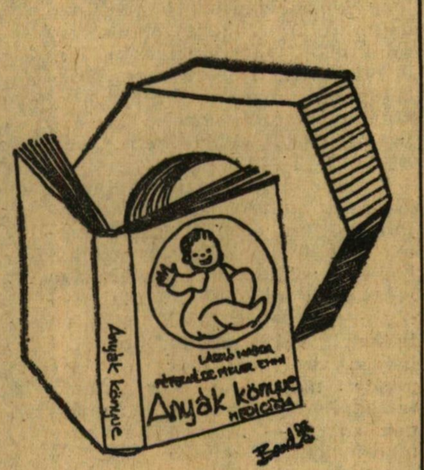

Szakirodalom

Tizennégy nap Ukrajnában

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola 15 fős csoportja 22-én a Tisza-expresszel vágott neki annak a szovjetunióbeli útnak, amelynek az első állomása Kijev volt. Erre lehetőséget az immár évek óta tartó megállapodás adott — melyet főiskolánk az Uzsgorodi Állami Egyetemmel kötött —, így a két intézmény diákjai kölcsönösen megismerhetik egymás hazájának történelmi, gazdasági, társadalmi, kulturális életét. Több, mint 20 órás vonatozás után meg is érkeztünk Ukrajna fővárosának hatalmas és szédítően forgalmas pályaudvarára. A szálláshelyre utazás közben már sejteni lehetett a nagyváros óriási arányait, és azt is, hogy öt nap alatt Kijevet megismerni lehetetlen.

Hol voltunk, mit láttunk? Talán csak a legfontosabbakra visszaemlékezve: a Hősi Emlékművet (ahol ma is pionírok állnak díszőrséget a hősi halált halt szovjet katonák emlékére), a híres pravoszláv kolostort, a Lavrát, a Szófia templomot, az „Ukrajna fejlődése" kiállítást, a Lenin Múzeumot. Minden nap holtfáradtan érkeztünk haza, estünk ágyba, de minden nap megérte. Sőt, még arra is jutott idő, hogy szárnyas hajóval kirándulást tegyünk a Dnyeperen, amely átköti a két dombra épült várost.

Kinntartózkodásunk félidejében azután ismét vonatra ültünk, és sok száz kilométer legyűrése után elértük Uzsgorodot, kirándulásunk második állomását. Itt van testvéregyetemünk, melyet alaposan megismerhettünk. Az egyetem dékánja fogadott bennünket, bejártuk az épületeket, és természetesen sokat beszélgettünk az egyetem hallgatóival is. Mind emellett itt is sok idő jutott túrázásra. Nyevicke, a kellemes kis fürdőhely, a Vereckei hágó és Munkács városa mind kellemes emlékként marad meg bennünk. De akármilyen szép is volt minden, az idő és a hazai elemózsia fogytával honvágyunk egyre nőtt, mind többet beszélgettünk az új tanévről, az otthonról, a főiskoláról.

Végül szeptember 6-án magunk mögött hagytuk a sok látványt nyújtó Ukrajnát, hazaérkeztünk. Az út a nyelvi nehézségek ellenére is azoknak, akik részt vettek rajta, bizonyára sokáig felejthetetlen marad.

LAZÁNYI JÓZSEF

Hasznos és haszontalan tanácsok elsőéveseknek

A kollégium házirendje

1. §. A portásnőnek mindig igaza van.

2. §. Minden más esetben az 1. §. automatikusan életbe lép.

3. §. Aki viselkedik, vagy magatartást tanúsít, ki van rúgva.

4. §. A takarítónők alá leskelődni tilos!

5. §. A szobákba csak orvos által ellenőrzött idegenek vihetők be.

6. §. A poloskákat csipkedni tilos!

7. §. A kollégium nem átjáróház!

8. §. A kollégium nem nyilvános...!

9. §. A radiátor nem melegágy.

A gólyák tízparancsolata

(1939-ből)

1. Gólya! Te vagy a legkisebb, tehát ne feledd, hogy az egyetemista csak a másodévesnél kezdődik.

2. Minden idősebbet előre köszönts, s várd meg, míg esetleg kitüntetésből letegez.

3. Öregek társaságában az asztal végére ülj. Ritkán szólj, és keveset!

4. Légy illedelmes, figyelmes! Tárcád óránként töltsd meg cigarettával, és szívesen kínálj!

5. Szíved és erszényed legyen mindig nyílt az idősebbek számára!

6. Ne légy önző, ha csomagod jön, tartsd szem előtt a közmondást: „Ökör eszik magában".

7. Légy udvarias, a szerelemben lemondó, a kártyában vesztes!

8. Az öregek nappali álmait zavarni ne merészeld!

9. Előadásokra eljárj, és a katalógusoknál írd be a nevünket!

10. Szeresd az irodalmat és a tudományt, következőleg pedig felülfizetésekkel támogasd lapunkat!

(A Közgazdász-ból)

SZEGEDI Egyetem

A József Attila Tudományegyetem, a Szegedi Orvostudományi Egyetem és a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola MSZMP Bizottságának lapja.
Megjelenik: havonta kétszer.
Felelős szerkesztő:
Dr. Szabó Magdolna
Kiadja a Csongrád megyei Lapkiadó Vállalat Szeged, Magyar Tanácsköztársaság útja 10.
Postacím: 6740 Szeged
Telefon: 13-500 Telex: 82-282
Felelős kiadó: Kovács László igazgató
Szerkesztőség: 6720 Szeged
Dugonics tér 12. Telefon: 15-198.
Szegedi Nyomda. 6720 — Szeged.
Bajcsy-Zsilinszky u. 28.
1976. IX. 23. — 3896
Felelős vezető: Dobó József igazgató